

320.9
NG-D
2009

PGS.TS. NGUYỄN ĐĂNG DUNG (Chủ biên)
TS. NGUYỄN NGỌC ĐÀO, TS. NGUYỄN THỊ HỒI,
ThS. BÙI NGỌC SƠN, BÙI VĂN NAM SƠN

GIÁO TRÌNH LỊCH SỬ CÁC HỌC THUYẾT CHÍNH TRỊ

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-DO/ 213 98

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Mở đầu	
NHẬP MÔN KHOA HỌC LỊCH SỬ	
CÁC HỌC THUYẾT CHÍNH TRỊ.....	11
Chương 1. Tư tưởng chính trị Ấn Độ cổ đại	19
1. Tư tưởng của đạo Brahman (Bàlamon)	19
2. Tư tưởng của đạo Phật	26
3. Tư tưởng của Kautilya	29
4. Tư tưởng của Asoka Đại đế	34
Chương 2. Các học thuyết chính trị Trung Quốc cổ đại	37
I. Xu hướng “nhân đạo chính vi đại” ở Trung Quốc thời cổ đại. ...	37
II. Tổng quan về sự hình thành các học thuyết chính trị	
Trung Quốc cổ đại.	44
III. Một số học thuyết chính trị tiêu biểu	
của Trung Quốc thời cổ đại.	59
1. Chủ thuyết chính trị của Khổng Tử.....	59
2. Chủ thuyết chính trị của Mạnh Tử.....	88

3. Chủ thuyết chính trị của Tuân Tử	101
4. Chủ thuyết chính trị của Mặc Tử	111
5. Chủ thuyết chính trị của Lão Tử	122
6. Chủ thuyết chính trị của Trang Tử.....	145
7. Chủ thuyết chính trị của Hàn Phi Tử.....	157
8. Tư tưởng chính trị trong Kinh Dịch	182
Chương 3. Các học thuyết chính trị Hy Lạp cổ đại	193
I. Khái quát chung	193
II. Tư tưởng chính trị pháp lý thời kỳ hình thành quốc gia chiếm hữu nô lệ	197
1. Tư tưởng của Solon (638-559 Tr.CN)	200
2. Tư tưởng của Pythagore (580-500 Tr.CN)	203
3. Học thuyết của Heraclite.....	205
III. Tư tưởng chính trị pháp lý trong thời kỳ hưng thịnh và suy vong của nền dân chủ chiếm hữu nô lệ	208
1. Herodote (485- 420 Tr.CN).....	208
2. Democrite (460 - 370 Tr.CN).....	212
3. Những nhà nguy biện	214
4. Hippodame	217
5. Ephiantes và Pericles	222
6. Socrate (469-399 Tr.CN).....	231
7. Plato (428-347 Tr.CN)	234
8. Aristotile (384-322 Tr.CN)	249
IV. Tư tưởng chính trị pháp lý thời kỳ văn minh cổ Hy Lạp. ...	277

1. <i>Epicure (341 – 270 Tr.CN)</i>	278
2. <i>Trường phái khắc kỷ</i>	280
3. <i>Polybe (201 – 120 Tr.CN)</i>	282
Chương 4. Các học thuyết chính trị La Mã cổ đại	289
I. Khái quát chung	289
II. Tư tưởng chính trị của nô lệ khởi nghĩa	291
III. Tư tưởng chính trị của nền dân chủ chiếm hữu nô lệ	293
IV. Tư tưởng chính trị của Mare Tulli Ciceron (106 - 43 Tr.CN)	299
VI. Tư tưởng chính trị của các nhà triết học khắc kỷ La Mã	309
VII. Tư tưởng chính trị của các nhà Luật học La Mã	312
VIII. Tư tưởng chính trị của Thiên Chúa giáo cổ đại	317
Chương 5. Các học thuyết chính trị Tây Âu trung cổ	329
I. Khái quát chung	329
II. Các học thuyết chính trị tiêu biểu	330
1. <i>Học thuyết thần quyền</i>	330
2. <i>Sự xuất hiện của tư tưởng thị dân</i>	335
3. <i>Các phong trào tà giáo</i>	336
4. <i>Tư tưởng chính trị của thời đại Phục hưng</i>	339
5. <i>Tư tưởng chính trị của phong trào cải cách Tôn giáo, và phong trào chống chuyên chế</i>	361
Chương 6. Các học thuyết chính trị Anh thời cận đại	371
I. Khái quát chung	371

II. Các học thuyết chính trị tiêu biểu	371
1. <i>Học thuyết chính trị của Thomas Hobbes (1588 - 1679)</i>	371
2. <i>Học thuyết chính trị của John Locke (1632 - 1704)</i>	381
3. <i>Nhà cải cách tư tưởng Jeremy Bentham</i>	388
4. <i>Sir William Blackstone (- 1780)</i>	390
5. <i>Tư tưởng chính trị của J.S. Mill</i>	392

Chương 7. Các học thuyết chính trị Pháp cận đại 423

I. Khái quát chung	423
II. Các học thuyết chính trị tiêu biểu	425
1. <i>Học thuyết chính trị của Montesquieu (1689 - 1755)</i>	425
2. <i>Học thuyết chính trị của Jean Jacques Rousseau (1712-1788)</i>	434
3. <i>Tư tưởng chính trị của A. de Tocqueville (1805-1859)</i>	442

Chương 8. Các học thuyết chính trị Đức thời cận đại 465

I. Khái quát chung	465
II. Các học thuyết chính trị tiêu biểu	466
1. <i>Học thuyết chính trị của Immanuel Kant (1724 -1804)</i>	466
2. <i>Tư tưởng chính trị của G. G. Fichte (1762-1814)</i>	474
3. <i>Học thuyết chính trị pháp luật của Hegel G.F (1770 - 1830)</i>	476

Chương 9. Các học thuyết chính trị Mỹ thời cận đại..... 489

I. Hoàn cảnh ra đời và đặc điểm các tư tưởng chính trị thời kỳ đấu tranh giành độc lập ở Mỹ	489
II. Các học thuyết chính trị tiêu biểu	492
1. <i>Những quan điểm chính trị của T. Jefferson (1743 - 1826)</i>	492

2. Những quan điểm chính trị của Thomas Paine (1737 - 1890)...	496
3. Những quan điểm chính trị của Hamilton (1755 - 1804)	520
4. Các quan điểm chính trị của James Madison (1751 - 1836).....	525
Chương 10. Học thuyết chính trị Marx-Lenin	533
I. Tổng quan.....	533
II. Một số quan niệm của chủ nghĩa Marx-Lenin về nhà nước và pháp luật	535
1. Về nguồn gốc và bản chất của nhà nước	535
2. Về hiến pháp và mô hình tổ chức quyền lực nhà nước	544
3. Về nguồn gốc và bản chất của pháp luật.....	548
Chương 11. Tư tưởng chính trị Việt Nam	555
1. Tư tưởng chính trị của người Việt bản địa buổi đầu dựng nước	555
2. Tư tưởng chính trị Nho giáo ở Việt Nam	563
3. Tư tưởng chính trị Việt Nam thời Pháp thuộc	579
4. Tư tưởng chính trị Hồ Chí Minh.....	697